

35167

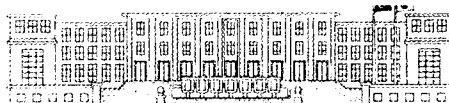
Doğan BEKİN
İstanbul Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın T.C. Tarım ve Orman Bakanı Sn. İbrahim YUMAKLI tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını, Anayasa'nın 98. ve Türkiye Büyük Millet Meclisi içtüzüğünün 96'ncı maddeleri gereğince saygılarımla talep ederim. 14.10.2025

Doğan BEKİN
İstanbul Milletvekili

Halk arasında kahverengi kokarca böceği olarak bilinen “Halyomorpha halys” istilacı bir böcektir. Anavatanı Doğu Asya olup Çin, Japonya, Kore kökenli olan bu böcek türü birkaç sebepten dolayı bugün çok geniş alanlarda görülebilmektedir. Geniş bir alana yayılmasının sebeplerinin en başında ticaret gelmektedir. Ülkeler arası yapılan ihracat ve ithalat sırasında tahta kasa, konteyner ve ambalaj gibi nakliye malzemelerine fark edilmeden bu türlerin girişi ülkeler arası hatta kıtalar arası yayılımını hızlandırmaktadır. Uzak mesafeleri kat edebilen ve iyi uçabilen bir böcek olduğu için çok hızlı bir şekilde yayılabilmektedir. Bu böceklerin ağız dört iğneli sokucu emici ağız tipindedir. Böylece bitkinin gövde, yaprak ve meyve gibi kısımlarında bitki öz suyunu emerek bitkide ciddi hasarlara, meyve kalitesinde de önemli düşüşe sebep olurken ekonomik açıdan ciddi zararlara sebep olabilmektedir. “Dünyanın sonunu getirecek böcek” olarak tanımlanan kahverengi kokarca böceği, Türkiye’de ilk kez 2017 yılında görülmüş olup, son yıllarda Karadeniz’de hızla çoğalarak ciddi bir tarımsal ve çevresel tehdit haline gelmiştir. Son günlerde özellikle Sakarya, Samsun, Ordu, Giresun ve Trabzon başta olmak üzere birçok ilimizde görülmüştür. Kışı kış uykusunda geçiren kahverengi kokarca

35167

yeniden ortaya çıkarak hem evleri hem de tarım ürünlerini hedef almaktadır. Fındık, sebze, meyve ve bakliyat başta olmak üzere birçok temel besin kaynağı olan ürünlere zarar vermekte olup ülkemizi hem ekonomik zarara uğratmakta hem de halk sağlığı açısından büyük riskler oluşturmaktadır.

Bu bağlamda;

- 1- Son günlerde kahverengi kokarca böceklerinin bu kadar çoğalmasının sebepleri Bakanlığınızca belirlenmiş midir? Bakanlığınızca bu yayılmanın önüne geçmek için ne gibi önlemler alınmaktadır?
- 2- Bölgesel ilaçlama, biyolojik mücadele, cezbet-öldür uygulamaları ve mekanik temizleme çalışmalarının yanı sıra, ihbar hatları ve özel müdahale ekiplerinin oluşturulmasına yönelik bir çalışma yapılmakta mıdır?
- 3- Fındık başta olmak üzere sebze, meyve ve bakliyat gibi birçok ürüne zarar veren kahverengi kokarcanın ülke ekonomisine verdiği zararın tespitine yönelik bir çalışmanız var mıdır? Varsa bu zarar ne kadardır?
- 4- Kahverengi kokarca böceğinin insan sağlığına herhangi bir zararı var mıdır? Varsa bu zararlarına yönelik vatandaşlarımızın bilgilendirilmesine yönelik gerekli kuruluşlarla ortak bir çalışma başlatılmış mıdır?
- 5- Kahverengi kokarca böceği istilalarının önüne geçebilmek için uzun vadede Bakanlığınızca bir eylem planı yapılmakta mıdır?
- 6- Kahverengi kokarca böceğinin sebep olduğu tarımsal zararın karşılanması için çiftçilerimize yönelik ilave destekleme çalışmalarınız var mıdır? Varsa bu çalışmalar nelerdir?
- 7-Yürütülen biyolojik mücadelenin kahverengi kokarca böcek popülasyonunu azaltmakta yetersiz kaldığı Bakanlığınızca düşünülmekte midir? Daha farklı mücadele yöntemlerinin geliştirilmesine yönelik AR-GE çalışmaları yürütülmekte midir?

